

INFORMACIJA

o potrebi potpisivanja Memoranduma o saradnji između Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore i Hrvatskog veterinarskog instituta

U okviru pregovaračkog procesa za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, pregovaračko poglavlje 12 - Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor predstavlja jednu od oblasti u kojoj je neophodno obezbijediti visok nivo usklađenosti sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i punu operativnu sposobnost nadležnih organa za sprovođenje službenih kontrola.

Poseban značaj u ovoj oblasti imaju laboratorijski kapaciteti, referentna ispitivanja, potvrdne analize, dijagnostika, stručno tumačenje rezultata, obuke i podrška službenim kontrolama. U državama članicama Evropske unije ove funkcije se, u značajnoj mjeri, oslanjaju na sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljen u skladu sa relevantnim zakonodavstvom Evropske unije, uključujući Regulativu (EU) 2017/625 o službenim kontrolama.

Imajući u vidu da Crna Gora u određenim oblastima još uvijek nema u potpunosti uspostavljene ili dovoljne kapacitete nacionalnih referentnih laboratorija, neophodno je obezbijediti formalni okvir saradnje sa relevantnom institucijom države članice Evropske unije koja posjeduje znanje, iskustvo, akreditovane metode i funkcije nacionalnih referentnih laboratorija.

S tim u vezi, pripremljen je predlog Memoranduma o saradnji između Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore i Hrvatskog veterinarskog instituta, kao centralne nacionalne referentne institucije Republike Hrvatske u oblastima zdravlja životinja, veterinarskog javnog zdravlja, bezbjednosti hrane, hrane za životinje, zoonoza, antimikrobne rezistencije i drugih oblasti od značaja za službene kontrole.

Potpisivanje Memoranduma predstavlja važan korak u obezbjeđivanju dodatne stručne, tehničke i laboratorijske podrške Crnoj Gori u procesu ispunjavanja obaveza iz pregovaračkog poglavlja 12. Memorandumom se uspostavlja okvir saradnje kojim se omogućava da Hrvatski veterinarski institut pruži podršku Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u oblastima u kojima domaći kapaciteti nijesu dostupni, nijesu dovoljni ili se nalaze u fazi razvoja.

Predlogom Memoranduma predviđeno je da saradnja obuhvati naročito:

- naučnu, tehničku i ekspertsku podršku u primjeni zakonodavstva Evropske unije i zahtjeva službenih kontrola;
- edukaciju, obuke, mentorstvo i profesionalni razvoj stručnjaka iz Crne Gore u oblastima zdravlja životinja, veterinarskog javnog zdravlja, bezbjednosti hrane, hrane za životinje, zoonoza, antimikrobne rezistencije, laboratorijske dijagnostike, akreditacije, sistema kvaliteta i službenih kontrola;
- laboratorijska ispitivanja, potvrdne analize, dijagnostička ispitivanja i stručna vještačenja;

- referentne laboratorijske usluge i obavljanje funkcija ekvivalentnih funkcijama nacionalnih referentnih laboratorija za Crnu Goru u oblastima u kojima Crna Gora nema uspostavljene ili dovoljne kapacitete;
- podršku u oblastima zoonotskih agenasa, patogena koji se prenose hranom, monitoringa antimikrobne rezistencije, transmisivnih spongiformnih encefalopatija, rezidua veterinarskih lijekova, kontaminenata u hrani i hrani za životinje, mikrobioloških kriterijuma, bolesti životinja, bolesti akvakulture, animalnih nusproizvoda i bezbjednosti hrane za životinje;
- validaciju i verifikaciju analitičkih metoda, učešće u međulaboratorijskim ispitivanjima i šemama provjere osposobljenosti, tumačenje rezultata i prenos laboratorijskog znanja;
- podršku tokom audita, misija i procjena Evropske komisije i drugih nadležnih tijela.

Na ovaj način se Crnoj Gori omogućava da, do potpunog razvoja sopstvenih laboratorijskih i referentnih kapaciteta, koristi podršku institucije iz države članice Evropske unije, čime se smanjuju rizici u sprovođenju službenih kontrola i povećava kredibilitet sistema u komunikaciji sa Evropskom komisijom.

Memorandum direktno doprinosi jačanju kapaciteta sistema službenih kontrola, jer obezbjeđuje institucionalni okvir za saradnju sa referentnom laboratorijskom institucijom države članice Evropske unije. Time se stvaraju uslovi da Crna Gora u pregovaračkom procesu pokaže da je obezbijedila praktično i održivo rješenje za oblasti u kojima nacionalni laboratorijski kapaciteti još nijesu u potpunosti razvijeni.

Potpisivanje Memoranduma je jedan od dokaza napretka u okviru poglavlja 12, posebno u dijelu koji se odnosi na jačanje administrativnih i laboratorijskih kapaciteta, obuke, službene kontrole, referentne laboratorijske funkcije i pripremu nadležnih organa za primjenu pravne tekovine Evropske unije, kako je definisano u Mapi puta za nacionalne referentne laboratorije shodno zahtjevima iz završnih mjerila za Poglavlje 12, a koja je usaglašena sa Evropskom komisijom.

Memorandum ima karakter okvirnog akta o saradnji između dvije institucije. Njime se ne mijenja nadležnost domaćih organa, niti se prenose javna ovlašćenja, već se uspostavlja okvir za stručnu, tehničku, naučnu i laboratorijsku saradnju u oblastima od zajedničkog interesa.

Nadalje, Memorandum sam po sebi ne proizvodi neposredne dodatne finansijske obaveze za Budžet Crne Gore, već predstavlja okvir za saradnju, dok će se eventualne konkretne aktivnosti koje zahtijevaju finansijska sredstva uređivati posebnim sporazumima, ugovorima, godišnjim planovima rada ili tehničkim aranžmanima.

Ukoliko za pojedine aktivnosti koje proisteknu iz Memoranduma bude potrebno obezbijediti finansijska sredstva, ista će se planirati u skladu sa propisima o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kroz redovne budžetske procedure ili kroz dostupne programe podrške Evropske unije i druge međunarodne izvore finansiranja.

U prilogu dostavljamo i Memorandum o saradnji između Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i Hrvatskog veterinarskog instituta.

MEMORANDUM O SARADNJI

Između

**Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore,
Serdara Jola Piletića 26 , Podgorica, Crna Gora, koju zastupa direktor,
Vladimir Đaković , dipl. ing**

i

**Hrvatskog veterinarskog instituta,
Savska cesta 143, Zagreb, Republika Hrvatska, koju zastupa direktorica, gospođa
Andrea Humski, dr. sc., DMV**

(u daljem tekstu zajednički nazvani „Strane“)

PREAMBULA

Uzimajući u obzir dugogodišnju saradnju i obostrani interes Strana u oblastima zdravlja životinja, veterinarskog javnog zdravlja, bezbjednosti hrane, bezbjednosti hrane za životinje i službenih kontrola;

Prepoznajući strateški značaj jačanja institucionalnih i laboratorijskih kapaciteta u Crnoj Gori u kontekstu procesa pristupanja Evropskoj uniji, posebno u okviru Poglavlja 12 – Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i Poglavlja 28 – Zaštita potrošača i zdravlja;

Uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/625 Evropskog parlamenta i Savjeta o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode radi obezbjeđivanja primjene zakona o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, kao i srodno zakonodavstvo Unije kojim se uređuju službene laboratorije, nacionalne referentne laboratorije i referentne laboratorije Evropske unije;

Prepoznajući ulogu Hrvatskog veterinarskog instituta kao centralne nacionalne referentne institucije u Republici Hrvatskoj, imenovane Nacionalnim referentnim laboratorijem u brojnim područjima zdravlja životinja, bezbjednosti hrane, zoonoza, antimikrobne rezistencije i javnog veterinarskog zdravlja, s bogatim iskustvom u obavljanju službenih kontrolnih i referentnih laboratorijskih funkcija unutar Europske unije;

Priznajući da se Crna Gora, u određenim oblastima, može osloniti na kapacitete eksternih referentnih laboratorija tamo gdje osnivanje i održavanje nacionalnih referentnih laboratorija nije izvodljivo, proporcionalno ili neophodno;

Želeći da ojača naučnu, tehničku i institucionalnu saradnju radi efikasne primjene pravne tekovine Evropske unije i zaštite zdravlja životinja, javnog zdravlja i bezbjednosti hrane; Stranke ovim zaključuju sljedeći Memorandum o saradnji:

OSNOVNI PRINCIPI

Član 1 – Cilj

Cilj ovog Memoranduma je uspostavljanje i jačanje saradnje između Strana u oblastima zdravlja životinja, veterinarskog javnog zdravlja, bezbjednosti hrane, bezbjednosti hrane za životinje, laboratorijske dijagnostike i službenih kontrola. Strane će sarađivati kako bi podržale

sp provođenje pravne tekovine Evropske unije u Crnoj Gori i olakšale razvoj nadležnih organa, službenih laboratorija i kapaciteta nacionalnih referentnih laboratorija.

Stranke priznaju da Hrvatski veterinarski institut, putem svojih laboratorija i organizacijskih jedinica, obavlja funkcije nacionalnih referentnih laboratorija u više područja obuhvaćenih Regulativom (EU) 2017/625 i srodnim zakonodavstvom Unije te da može pružiti naučnu, tehničku i laboratorijsku podršku Crnoj Gori tamo gdje nacionalni kapaciteti nijesu dostupni ili su nedovoljni.

Član 2 – Principi saradnje

Saradnja Strana zasnivaće se na sljedećim principima:

Partnerstvo – Strane će saradivati kao ravnopravni partneri u svim oblastima obuhvaćenim ovim Memorandumom;

Transparentnost – Strane će razmjenjivati relevantne informacije i međusobno se obavještavati o aktivnostima koje se sprovode u skladu s ovim Memorandumom;

Profesionalizam i naučna izvrsnost – sve aktivnosti će se sprovoditi u skladu s priznatim naučnim standardima, principima obezbjeđivanja kvaliteta i važećim zakonodavstvom;

Međusobna odgovornost – svaka Strana će biti odgovorna za sprovođenje aktivnosti u okviru svoje nadležnosti.

PODRUČJA SARADNJE

Član 3

Stranke se slažu da saraduju kroz sljedeće aktivnosti:

1. Pružanje naučne, tehničke i stručne podrške od strane Hrvatskog veterinarskog instituta Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore u implementaciji zakonodavstva Evropske unije i zahtjeva službene kontrole.
2. Obrazovanje, obuka, mentorstvo i profesionalni razvoj stručnjaka iz Crne Gore u oblastima vezanim za:
  - zdravlje životinja;
  - javno veterinarsko zdravlje;
  - bezbjednost hrane;
  - bezbjednost hrane za životinje;
  - zoonoze;
  - antimikrobnu rezistenciju (AMR);
  - laboratorijsku dijagnostiku;
  - akreditacijski i sistemi upravljanja kvalitetom;
  - službene kontrole.
3. Obavljanje laboratorijskih ispitivanja, potvrđnih analiza, dijagnostičkih istraživanja i stručnih analiza u oblastima koje uključuju, ali nijesu ograničene na:
  - zoonotske agense;
  - patogene koji se prenose hranom;
  - praćenje antimikrobne rezistencije;
  - transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE);
  - rezidue veterinarskih lijekova;
  - kontaminante u hrani i hrani za životinje;

- mikrobiološke kriterijume za hranu i hranu za životinje;
  - dijagnostičko testiranje zdravlja životinja na bolesti sa liste i bolesti u nastajanju;
  - bolesti i mikrobiologiju povezani s akvakulturom;
  - testiranje nusproizvoda životinjskog porijekla;
  - testiranje bezbjednosti hrane za životinje;
  - druga laboratorijska ispitivanja koja spadaju u nadležnost Nacionalnih referentnih laboratorija Hrvatskog veterinarskog instituta.
4. Pružanje usluga referentne laboratorije i obavljanje funkcija ekvivalentnih onima Nacionalnih referentnih laboratorija za Crnu Goru u oblastima gdje Crna Gora nije uspostavila, nema dovoljne kapacitete za uspostavljanje i održavanje ili ne namjerava da uspostavi vlastite Nacionalne referentne laboratorije, i gdje nadležni organ Crne Gore odluči da se osloni na usluge eksterne referentne laboratorije u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625 i drugim relevantnim zakonodavstvom Evropske unije.
- Takva podrška može uključivati laboratorijske analize, potvrđna ispitivanja, referentne preglede, naučne i tehničke savjete, učešće u programima ispitivanja sposobnosti, saradnju s referentnim laboratorijama Evropske unije i druge aktivnosti koje obično sprovode nacionalne referentne laboratorije unutar Evropske unije.
5. Pružanje usluga koje obično obavljaju Nacionalne referentne laboratorije, uključujući:
- potvrđujuća testiranja i referentne analize;
  - validaciju i verifikaciju analitičkih metoda;
  - organizaciju i učešće u programima ispitivanja osposobljenosti;
  - naučne i tehničke savjete;
  - interpretaciju laboratorijskih rezultata;
  - transfer analitičkih metoda i laboratorijskog znanja;
  - saradnju sa referentnim laboratorijama Evropske unije (EURLs);
  - podršku tokom revizija i procjena od strane Evropske komisije i drugih nadležnih tijela.
6. Pomoć u jačanju, razvoju i akreditaciji službenih laboratorija i budućih kapaciteta Nacionalne referentne laboratorije u Crnoj Gori u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625 i zahtjevima ISO/IEC 17025.
7. Razmjena naučnih, tehničkih i regulatornih informacija relevantnih za zdravlje životinja, veterinarsko javno zdravlje, bezbjednost hrane, bezbjednost hrane za životinje i službene kontrole.
8. Razvoj i implementacija zajedničkih projekata, istraživačkih aktivnosti, studija, programa obuke i drugih inicijativa od obostranog interesa.

IMPLEMENTACIJA

Član 4

Specifične aktivnosti u okviru ovog Memoranduma mogu se sprovoditi putem odvojenih sporazuma, ugovora, godišnjih planova rada ili tehničkih aranžmana koji definišu opseg, vremenske rokove, odgovornosti i finansijske aranžmane.

Stranke će osigurati profesionalno izvršenje svih aktivnosti u skladu sa važećim nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Evropske unije.

KONTAKT OSOBE

Član 5

Strane će odrediti kontakt osobe odgovorne za koordinaciju aktivnosti u okviru ovog Memoranduma.

Svaka promjena kontakt osoba mora se odmah saopštiti u pismenoj formi.

POVJERLJIVOST

Član 6

Strane će osigurati povjerljivost svih povjerljivih informacija razmijenjenih u skladu s ovim Memorandumom, u skladu s važećim zakonodavstvom.

INTELEKTUALNA SVOJINA

Član 7

prava intelektualne svojine koja proizlaze iz zajedničkih aktivnosti će biti poštovana i detaljno regulisana odvojenim sporazumima gdje je to potrebno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8

Ovaj Memorandum stupa na snagu potpisivanjem obje Strane i ostaje na snazi na neodređeno vrijeme.

Svaka Strana može raskinuti Memorandum uz pisano obavještenje u roku od 30 dana.

Tekuće aktivnosti neće biti pogođene osim ako nije drugačije dogovoreno.

Član 9

Svi sporovi će se rješavati sporazumno putem konsultacija.

Član 10

Ovaj Memorandum može biti izmijenjen međusobnim pisanim sporazumom.

Član 11

Ovaj Memorandum je sastavljen na engleskom jeziku u četiri (4) originalna primjerka, po dva za svaku Stranu.

Potpisano u Podgorici / Zagrebu _____ 2026.

**ZA UPRAVU ZA BEZBJEDNOST
HRANE, VETERINU I
FITOSANITARNE POSLOVE**

Crna Gora

Direktor

**ZA HRVATSKI VETERINARSKI
INSTITUT**

Republika Hrvatska

Direktor

MEMORANDUM OF COOPERATION

between

**The Administration for Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Affairs of Montenegro, Serdara Jola Piletića 26, Podgorica, Montenegro, represented by the director,
Mr. Vladimir Đaković, M.Eng.**

and

**The Croatian Veterinary Institute, Savska cesta 143, Zagreb, Republic of Croatia, represented by the director, Ms. Andrea Humski, PhD, DMV
(hereinafter jointly referred to as the “Parties”)**

PREAMBLE

Considering the long-standing cooperation and mutual interest of the Parties in the fields of animal health, veterinary public health, food safety, feed safety and official controls;

Recognising the strategic importance of strengthening institutional and laboratory capacities in Montenegro in the context of the European Union accession process, particularly within Chapter 12 – Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Policy and Chapter 28 – Consumer and Health Protection;

Taking into account Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, as well as related Union legislation governing official laboratories, national reference laboratories, and European Union reference laboratories;

Recognising the role of the Croatian Veterinary Institute as the central national reference institution in the Republic of Croatia, designated as National Reference Laboratory in numerous areas of animal health, food safety, zoonoses, antimicrobial resistance and veterinary public health, with extensive experience in performing official control and reference laboratory functions within the European Union;

Acknowledging that Montenegro may, in certain areas, rely on external reference laboratory capacities where the establishment and maintenance of national reference laboratories is not feasible, proportionate or necessary;

Desiring to strengthen scientific, technical and institutional cooperation for the effective implementation of the European Union acquis and the protection of animal health, public health and food safety;

The Parties hereby conclude the following Memorandum of Cooperation:

BASIC PRINCIPLES

Article 1 – Objective

The objective of this Memorandum is to establish and strengthen cooperation between the Parties in the fields of animal health, veterinary public health, food safety, feed safety, laboratory diagnostics and official controls.

The Parties shall cooperate in order to support the implementation of the European Union acquis in Montenegro and to facilitate the development of competent authorities, official laboratories and national reference laboratory capacities.

The Parties acknowledge that the Croatian Veterinary Institute, through its laboratories and organisational units, performs functions of National Reference Laboratories in multiple areas covered by Regulation (EU) 2017/625 and related Union legislation and may provide scientific,

technical and laboratory support to Montenegro where national capacities are not available or are insufficient.

Article 2 – Principles of Cooperation

The cooperation of the Parties shall be based on the following principles:

Partnership – the Parties shall cooperate as equal partners in all areas covered by this Memorandum;

Transparency – the Parties shall exchange relevant information and keep each other informed regarding activities carried out under this Memorandum;

Professionalism and Scientific Excellence – all activities shall be implemented in accordance with recognised scientific standards, quality assurance principles and applicable legislation;

Mutual Responsibility – each Party shall be responsible for the implementation of activities within its competence.

AREAS OF COOPERATION

Article 3

The Parties agree to cooperate through the following activities:

1. Provision of scientific, technical and expert support by the Croatian Veterinary Institute to the Administration for Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Affairs of Montenegro in the implementation of European Union legislation and official control requirements.
2. Education, training, mentoring and professional development of experts from Montenegro in areas related to:
  - animal health;
  - veterinary public health;
  - food safety;
  - feed safety;
  - zoonoses;
  - antimicrobial resistance (AMR);
  - laboratory diagnostics;
  - accreditation and quality management systems;
  - official controls.
3. Performance of laboratory testing, confirmatory analyses, diagnostic investigations and expert examinations in areas including but not limited to:
  - zoonotic agents;
  - foodborne pathogens;
  - antimicrobial resistance monitoring;
  - transmissible spongiform encephalopathies (TSEs);
  - residues of veterinary medicinal products;
  - contaminants in food and feed;
  - microbiological criteria for food and feed;
  - animal health diagnostic testing for listed and emerging diseases;
  - aquaculture-related diseases and microbiology;
  - animal by-products testing;
  - feed safety testing;
  - other laboratory examinations falling within the competence of National Reference Laboratories of the Croatian Veterinary Institute.
4. Provision of reference laboratory services and performance of functions equivalent to those of National Reference Laboratories for Montenegro in areas where Montenegro has not established, does not possess sufficient capacity to establish and maintain, or

does not intend to establish its own National Reference Laboratories, and where the competent authority of Montenegro decides to rely on external reference laboratory services in accordance with Regulation (EU) 2017/625 and other relevant European Union legislation.

Such support may include laboratory analyses, confirmatory testing, reference examinations, scientific and technical advice, participation in proficiency testing schemes, cooperation with European Union Reference Laboratories and other activities normally carried out by National Reference Laboratories within the European Union.

5. Provision of services normally performed by National Reference Laboratories, including:
  - confirmatory testing and reference analyses;
  - validation and verification of analytical methods;
  - organisation and participation in proficiency testing schemes;
  - scientific and technical advice;
  - interpretation of laboratory results;
  - transfer of analytical methods and laboratory know-how;
  - cooperation with European Union Reference Laboratories (EURLs);
  - support during audits and assessments by the European Commission and other competent bodies.
6. Assistance in strengthening, development and accreditation of official laboratories and future National Reference Laboratory capacities in Montenegro in accordance with Regulation (EU) 2017/625 and ISO/IEC 17025 requirements.
7. Exchange of scientific, technical and regulatory information relevant to animal health, veterinary public health, food safety, feed safety and official controls.
8. Development and implementation of joint projects, research activities, studies, training programmes and other initiatives of mutual interest.

IMPLEMENTATION

Article 4

Specific activities under this Memorandum may be implemented through separate agreements, contracts, annual work plans or technical arrangements defining scope, timelines, responsibilities and financial arrangements.

The Parties shall ensure professional execution of all activities in accordance with applicable national and European Union legislation.

CONTACT PERSONS

Article 5

The Parties shall designate contact persons responsible for coordination of activities under this Memorandum.

Any change of contact persons shall be communicated promptly in writing.

CONFIDENTIALITY

Article 6

The Parties shall ensure confidentiality of all non-public information exchanged under this Memorandum, in accordance with applicable legislation.

INTELLECTUAL PROPERTY

Article 7

Intellectual property rights arising from joint activities shall be respected and regulated in detail through separate agreements where necessary.

FINAL PROVISIONS

Article 8

This Memorandum shall enter into force upon signature by both Parties and shall remain valid for an indefinite period.

Either Party may terminate the Memorandum with 30 days written notice.

Ongoing activities shall not be affected unless otherwise agreed.

Article 9

Any disputes shall be resolved amicably through consultations.

Article 10

This Memorandum may be amended by mutual written agreement.

Article 11

This Memorandum is drawn up in English in four (4) originals, two for each Party.

Signed in Podgorica / Zagreb on _____ 2026.

**FOR THE ADMINISTRATION FOR
FOOD SAFETY, VETERINARY AND
PHYTOSANITARY AFFAIRS OF
MONTENEGRO**

Crna Gora

Director

**FOR THE CROATIAN VETERINARY
INSTITUTE**

Republic of Croatia

Director
